

[Udenrigsministeren]

sens forløb har Europarådet vist sig som et nyttigt forum for udveksling af informationer mellem de tolv og NNA-kredsen.

Som det forhåbentlig er fremgået af mit indlæg, ser regeringen ikke samarbejdet i den nordiske kreds, i EF og EPS, i Europarådet og i CSCE-processen som alternativer, men som supplement til hinanden. Det nordiske samarbejde er ikke så institutionaliseret som EF-samarbejdet, men bunder i en rodfæstet politisk, økonomisk, social og kulturel samhörighed. I sit indhold er det et vidt forgretnet samarbejde, men kredsen er begrænset.

Norden udgør imidlertid kun en beskedent del af Europa, og efterhånden som de internationale relationer har udviklet sig både økonomisk og politisk, er det blevet stadig mere utilstrækkeligt at tænke i rent nordiske baner.

I EF er der tale om et forpligtende samarbejde med en større gruppe af lande med vilje samt politisk og økonomisk vægt til at sætte et afgørende præg på Europas udvikling. Kredsen er udvidet og ambitionsniveauet øget.

Europarådet er det bredeste forum for vesteuropæisk samarbejde, der drøfter alle spørgsmål bortset fra forsvarspolitik. Samarbejdets mindre forpligtende karakter betyder imidlertid, at Europarådet er mere egnet til at slå nogle principper fast end til at sikre en praktisk samordning af de vesteuropæiske landes politik.

CSCE-processen er blevet et uundværligt forum for dialogen mellem Øst- og Vesteuropa, præget af et bredt syn på afspændingsproblematikken og mindre domineret af supermagterne end andre Øst-Vest-afspændingsfora. CSCE-processens styrke er imidlertid også dens svaghed. Konsensusprincippet giver bredde, men lægger samtidig snævre grænser for, hvor vidtgående beslutninger der bliver truffet.

Jeg vil til sidst slå fast, at hele vort europæiske engagement naturligvis ikke må ses som en begrænsning af vore forbindelser i andre verdensdele, vort atlantiske sikkerhedspolitiske samarbejde, hvortil der ikke findes alternativer, og vores Nord-Syd-politik inklusive vores bistandspolitik. Men det er naturligt, at vort samarbejde med vore nærmeste lande udbygges og konsolideres, og at vi udnytter de organer, hvor vore forslag har størst gennemslagsmulighed, og i denne ræk-

ke af samarbejds muligheder indtager Europarådet en væsentlig plads.

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

Jeg vil gerne takke udenrigsministeren for en sober og grundig besvarelse af forespørgslen. Måske kan man sige, at den var præget af meget positive og lyse toner og til tider havde lidt slagside i form af skønmaleri, men alt, hvad ministeren sagde af positive ting, tror jeg kan finde fuld tilslutning fra samtlige partier her i salen.

Europa er jo i dag splittet, først og fremmest mellem Øst og Vest, men også mellem NATO-lande, neutrale lande og alliancefrie lande. Økonomisk er de vesteuropæiske lande opdelt i EF og EFTA samt Norden, der består af 4 EFTA-lande og 1 EF-land.

Alle de vesteuropæiske lande undtagen Finland er, som ministeren også var inde på, medlemmer af Europarådet. Da vi er splittet op mellem Øst og Vest gennem vort medlemskab af NATO for de vestlige landes vedkommende og af Warszawapagten for de østlige landes vedkommende, er det væsentligt, at de andre organer – Nordisk Råd, Europarådet, EF og EPS – anvendes dér, hvor der overhovedet er mulighed for en tilnærmelse mellem Øst- og Vesteuropa.

EF er den organisation, der har vist mest dynamik. Den er økonomisk mest slagkraftig, og den har været stærkt ekspanderende, både hvad angår opgaver, og hvad angår deltagerlande; den er jo udvidet fra de oprindelige seks lande til nu tolv lande. Omvendt er EFTA indskrumpet og har mistet i betydning, efter at Storbritannien, Danmark og Portugal er trådt ud for at gå ind i EF. EFTA er selvfølgelig fortsat ikke uden betydning, men det er alligevel karakteristisk, at de enkelte EFTA-lande er begyndt at forhandle med EF alene eller gennem et EF-land. Det gælder f.eks. Norge og Sverige, der i vidt omfang forhandler gennem Danmark og søger oplysninger gennem Danmark, og det gælder Østrig, som i vidt omfang har kontakt med Vesttyskland om samarbejdet mellem Østrig og EF. Ganske vist pågår der forhandlinger mellem EFTA og EF parallelt hermed, men det er, som om EFTA-landene